

**GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**
ul. 11-go Listopada 27/4
82-500 KWIDZYN

Urząd Gminy Kwidzyn
2019-01-22. 660/2019

79721

*p. Skarbnik
p. J. Wanecki*

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie
za 2018 rok

1. Wprowadzenie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie jest jednostką organizacyjną Gminy Kwidzyn powołaną uchwałą Nr XI/64/90 Gminnej Rady Narodowej w Kwidzynie z dnia 20 kwietnia 1990r.

Głównym celem działania Ośrodka jest pomoc społeczna umożliwiająca osobom i rodzinom przezwyciężenie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Formy i zakres udzielanej pomocy określa ustawa z dnia 12 marca 2014 roku o pomocy społecznej.

W ramach działalności statutowej GOPS Kwidzyn realizuje również zadania wynikające z innych przepisów prawnych, a w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- 3) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne;
- 4) ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 5) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 6) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 7) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 8) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 9) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 10) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 11) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 12) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 13) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 14) ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Ponadto w 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował zadania w ramach:

- 1) wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;
- 2) rządowego programu „Dobry start”;
- 3) „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2018”.

2. Wydatki na działalność Ośrodka

Zarządzeniem Nr 1/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie z dnia 3 stycznia 2018r. wprowadzono do realizacji plan finansowy na 2018 rok w wysokości 15.910.420 zł. W trakcie roku budżetowego plan finansowy uległ zmianie i na dzień 31 grudnia 2018r. stanowił kwotę 18.439.762 zł. Wzrost środków w budżecie

spowodowany był zwiększeniem planu dotacji celowej w szczególności na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz rządowego programu „Dobry start”, a także:

- 1) wypłatę i koszty obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 2) udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych,
- 3) wypłatę świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych i okresowych,
- 4) wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych,
- 5) realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- 6) realizację programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2018”,
- 7) wypłatę jednorazowych świadczeń w związku z wejściem w życie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Na ostatni dzień roku sprawozdawczego wydatkowano środki w wysokości 17.762.874 zł Głównym źródłem finansowania wydatków była dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 14.416.211 zł (81%).

Największy udział w wydatkach stanowiły wypłaty: świadczenia wychowawczego, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z pomocy społecznej.

Udział poszczególnych świadczeń w wydatkach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie przedstawia tabela 1.

tabela 1. Wydatki na świadczenia w zł

Lp.	Rodzaj świadczeń	Kwota	Źródła finansowania	
			środki własne gminy	dotacja celowa
1.	Świadczenia wychowawcze	8.006.168	-	8.006.168
2.	Świadczenia rodzinne	3.798.172	-	3.798.172
3.	Świadczenia alimentacyjne	485.885	-	485.885
4.	Świadczenia z pomocy społecznej	1.532.612	849.155	683.457
5.	Zasiłki dla opiekunów	38.640	-	38.640
6.	Pomoc finansowa w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (posiłki i zasiłki celowe)	200.180	56.180	144.000
7.	Stypendia i zasiłki szkolne	110.056	25.917	84.139
8.	Dodatki mieszkaniowe	89.255	89.255	-
9.	Dodatki energetyczne	789	-	789
10.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenia społeczne opłacana za świadczeniobiorców pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, i zasiłki dla opiekunów	240.320	-	240.320
11.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	50.500	-	50.500

12.	Jednorazowe świadczenie-ustawa „Za życiem”	4.000	-	4.000
13.	Świadczenie dobry start	458.100	-	458.100
OGÓŁEM:		15.014.677	1.020.507	13.994.170

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z ustawy o pomocy społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie kierował mieszkańcy gminy Kwidzyn do domów pomocy społecznej i ponosił odpłatność za ich pobyt. W 2018 roku był to wydatek w wysokości 908.043 zł. Zadanie finansowane było ze środków własnych gminy.

Również ze środków własnych gminy finansowane były zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Wydatki na realizację zadania stanowiły kwotę 149.232 zł.

Pozostałe środki finansowe w wysokości 1.690.922 zł wydatkowane były na wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń i utrzymanie Ośrodka. Źródłem finansowania wymienionych wydatków były:

- 1) środki własne gminy w wysokości 1.264.501.zł;
- 2) dotacja celowa w wysokości 422.041 zł;
- 3) środki z Funduszu Pracy 4.380 zł.

Szczegółowe zestawienie poniesionych wydatków na działalność Ośrodka przedstawia tabela 2.

tabela 2 Wydatki na działalność w zł

Lp.	Rodzaj wydatku	Kwota
1.	Wynagrodzenia osobowe w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.172.716
2.	Składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń	191.220
3.	Składki na Fundusz Pracy od wynagrodzeń	21.229
4.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	26.793
5.	Wydatki osobowe i wydatki na rzecz osób fizycznych	10.424
6.	Zakup usług zdrowotnych	1.415
7.	Ryczałty pracowników za używanie pojazdów prywatnych do celów służbowych oraz podróże służbowe krajowe	16.247
8.	Szkolenia pracowników	10.475
9.	Opłaty za całoroczne administrowanie sieci informatycznej	25.092
10.	Usługi telekomunikacyjne w tym dostęp do internetu	6.973
11.	Opłaty za energię elektryczną i ciepłą oraz wodę	29.137
12.	Opłaty pocztowe	52.559
13.	Wydatki za wywóz nieczystości mieszanych i segregowanych oraz opłaty za ścieki	5.625
14.	Zakup materiałów i wyposażenia (m.in. komputery oraz akcesoria i części do komputera, drukarki, niszczarki, klimatyzatory, tonery, materiały biurowe, prenumerata, stemple, środki czystości)	71.568
15.	Ubezpieczenie majątkowe	1.160
16.	Koszty postępowań sądowych	92

17.	Usługi pozostałe (licencje na oprogramowanie, szkolenia BHP, przeglądy i konserwacje klimatyzacji, platformy schodowej, sprzętu gaśniczego, kopiarek, naprawy sprzętu, usługi psychologiczne)	30.209
18.	Umowy -zlecenie (psycholog/ Inspektor Ochrony Danych	17.988
	Ogółem:	1.690.922

2.1. Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej

W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował zadania pomocy społecznej w ramach:

- 1) zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym;
- 2) zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Zakres realizowanych w 2018 roku zadań własnych o charakterze obowiązkowym obejmował:

- 1) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych oraz zasiłków okresowych i stałych;
- 3) pracę socjalną;
- 4) organizowanie usług opiekuńczych;
- 5) dożywanie dzieci;
- 6) sprawienie pogrzebu;
- 7) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 8) pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowych realizowanych w 2018 roku przez GOPS Kwidzyn należało:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej;
- 2) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki opiekunom prawnym.

Zgodnie z zapisem ustawowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej świadczenia przyznawane były w formie pieniężnej i niepieniężnej.

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie rozpatrzył 720 spraw dotyczących udzielenia pomocy społecznej, których rozstrzygnięcie nastąpiło w formie decyzji administracyjnych. Na dzień 31.12.2018r. Kierownik Ośrodka wydał 1.408 decyzji (w tym 18 decyzji odmownych, 100 decyzji uchylających i 201 decyzji zmieniających) oraz 129 postanowień.

Główne przyczyny odmowy udzielenia wsparcia to: przekroczone kryterium dochodowe i brak przesłanek do udzielenia pomocy.

W 2018 r. pomocą społeczną objętych zostało 430 rodzin. Głównymi przyczynami przyznania pomocy było ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie.

Poszczególne powody przyznania pomocy przedstawia tabela 3.

tabela 3. Powody przyznania pomocy

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	282
2.	Sieroctwo	0
3.	Bezdomność	12
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	32 22
5.	Bezrobocie	134
6.	Niepełnosprawność	178
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	225
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i gospodarstwa domowego -ogółem w tym: -rodziny niepełne -rodziny wielodzietne	12 3 5
9.	Przemoc w rodzinie	3
10.	Alkoholizm	33
11.	Narkomania	1
12.	Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8
13.	Sytuacja kryzysowa	1

W 2018 roku główną formą udzielonej pomocy były zasiłki celowe na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu: żywności, leków i leczenia, opału. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dochód rodziny przekraczał kryterium dochodowe przyznawano specjalne zasiłki celowe głównie w formie dofinansowania do zakupu opału, leków i kosztów leczenia. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe otrzymało 301 rodzin.

Osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego przyznawany był zasiłek okresowy w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W 2018 roku pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymało 90 rodzin.

Pełnoletnim osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, nie posiadającym uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych, spełniającym kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przyznawano pomoc w formie

zasiłku stałego oraz opłacano za te osoby składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W 2018 roku 127 osobom wypłacono 1.212 świadczeń w formie zasiłku stałego.

W celu objęcia jak największej liczby osób i rodzin pomocą w formie dożywiania, Gmina Kwidzyn wzorem lat ubiegłych przystąpiła do realizacji wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Celem Programu było ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Ze środków przekazanych na realizację Programu udzielana była pomoc osobom spełniającym warunki do otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, które od października 2018r. stanowiło kwotę:

- 1) dla osoby samotnej- 701 zł (150%-1.051,50zł);
- 2) dla osoby w rodzinie- 528 zł na osobę w rodzinie (150%-792zł).

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie udzielił wsparcia w ramach Programu: 47 dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 147 uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 221 osobom samotnym i chorym, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc w ramach Programu udzielana była w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku.

Środki wydatkowane na posiłki w ramach Programu stanowiły 98% sumy wydatków poniesionych na posiłki w 2018 roku.

Z obserwacji pracowników socjalnych prowadzących pracę w terenie wynika, że na przestrzeni ostatnich lat wzrosła liczba osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy innych osób w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. Są to przeważnie osoby samotne lub osoby, którym rodzina nie może zapewnić opieki. Realizując obowiązek ustawowy GOPS Kwidzyn, udzielał osobom wymagającym pomocy wsparcia w formie usług opiekuńczych świadczonych przez firmę zewnętrzną „Pomocna Dłoń” w Kwidzynie. W 2018 roku zrealizowano 28.878 godzin usług u 49 osób. Koszt 1 godziny świadczonych usług wynosił 16,60 zł.

Starzenie się społeczeństwa, choroby i niepełnosprawność sprawiają, że coraz częściej pomoc w formie usług opiekuńczych nie jest wystarczająca, gdyż osoby wymagają całodobowej opieki. W przypadku, gdy osoby nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, kierowane są w ramach zadań własnym gminy o charakterze obowiązkowym do domu pomocy społecznej. Oplatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnosi mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu oraz małżonek, zstępni przed wstępnymi. Obowiązek uiszczania opłaty przez małżonka, zstępnych i wstępnych uzależniony jest od wysokości dochodu i kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Ustalone przez ustawodawcę

zasadny opłatności sprawiają, że rzadko na wymienionych osobach ciąży obowiązek partycypowania w kosztach. Obowiązek ten natomiast spoczywa głównie na gminie, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wysokość opłaty ponoszona przez gminę stanowi różnicę między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami ponoszonymi przez mieszkańca domu oraz opłatami ponoszonymi przez małżonka, zstępnymi przed wstępnymi.

W 2018 roku w 14 domach pomocy społecznej przebywało 31 mieszkańców Gminy Kwidzyn. Wydatki na opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej poniesione przez gminę w 2018 roku przedstawia tabela 4.

tabela 4. Roczne wydatki na opłaty za dps. ponoszone przez Gminę Kwidzyn

Lp.	Liczba osób przebywających w domu pomocy społecznej	Nazwa domu pomocy społecznej	Roczna wysokość opłat
1.	1	Dom Pomocy Społecznej w Kaniem (woj. lubelskie)	30.450,76
2.	1	Dom Pomocy Społecznej w Mielżynie (woj. wielkopolskie)	35.164,15
3.	1	Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Braci Szkół Chrześcijańskich w Przytocku (woj. pomorskie)	36.543,91
4.	1	Dom Pomocy Społecznej „MORS” w Stegnie (woj. pomorskie)	36.186,40
5.	1	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Jordanowie (woj. małopolskie)	31.627,91
6.	1	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego w Bielawkach (woj. pomorskie)	36.825,16
7.	1	Dom Pomocy Społecznej w Gniewie (woj. pomorskie)	48.733,96
8.	8	Dom Pomocy Społecznej „Słoneczne Wzgórze” w Ryjewie (woj. pomorskie)	252.829,65
9.	11	Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie (woj. pomorskie)	265.081,62
10.	1	Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży (woj. wielkopolskie)	33.711,35
11.	1	Dom Pomocy Społecznej Zakrzewo Kościelne (woj. mazowieckie)	36.350,64
12.	1	Dom Pomocy Społecznej w Radomsku (woj. łódzkie)	31.514,40
13.	1	Dom Pomocy Społecznej w Malborku (woj. pomorskie)	33.022,98
14.	1	Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka” w Elblągu (woj. warmińsko - mazurskie)	0,00
31			908.042,89

Na dzień 31.12.2018r. na umieszczenie w domu pomocy społecznej oczekują 2 osoby, które otrzymały decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej, lecz ze względu na brak miejsc nie mogły zostać przyjęte. W przypadku 2 osób prowadzone jest postępowanie o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez wymaganej zgody.

Osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały oraz osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym zameldowane na pobyt stały w lokalu, w którym nie mają możliwości zamieszkania były kierowane do schroniska Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego w Gdyni, gdzie zapewnione miały wyżywienie oraz niezbędną odzież odpowiednią do pory roku. Ryczałtowa cena jednostkowa za jedno świadczenie, tj. dobę pobytu wynosiła 34 zł brutto. Osobom niepełnosprawnym, chorych przewlekle zapewniono wsparcie w schroniskach Stowarzyszenia na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie. Ryczałtowa cena jednostkowa za jedno świadczenie wynosiła 50 zł brutto. W 2018 roku zrealizowano 2.512 świadczeń w formie schronienia dla 10 osób bezdomnych z terenu Gminy Kwidzyn. W związku z tym, że w 2018r. udzielano schronienia osobom bezdomnym, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego, opłatę za pobyt w schronisku ponosił GOPS Kwidzyn.

Zgodnie z obowiązkiem ustawowym wynikającym z zapisu art. 44 ustawy o pomocy społecznej, GOPS Kwidzyn pokrył koszt sprawienia pogrzebu dla 3 osób na zasadach określonych w wymienionej wyżej ustawie oraz uchwale Nr XVIII/123/04 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 29 listopada 2004r. w sprawie ustalenia zasad sprawienia pogrzebu.

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 32 decyzje potwierdzających prawo do bezpłatnych usług zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych dla osób innych niż ubezpieczeni. Wydatki związane z wydaniem decyzji przyznającej to prawo wyniosły 312 zł.

Szczegółowe zestawienie wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przedstawia tabela 5.

tabela 5. Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej w zł

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota
1.	Specjalne zasiłki celowe	22.738
2.	Zasiłki celowe	218.414
3.	Sprawienie pogrzebu	9.068
4.	Pomoc rzeczowa (węgiel i drewno)	22.630
5.	Zasiłki okresowe	102.013
6.	Zasiłki stałe	579.044
8.	Posiłki	1.480
10.	Schronienia	95.450

11.	Usługi opiekuńcze	479.375
12.	Wynagrodzenie dla opiekuna	2.400
	Ogółem:	1.532.612

2.2. Wypłata świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów i jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

Prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz wydawanie w tych sprawach decyzji realizowane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie od 2009 roku.

Od stycznia 2017r. GOPS w Kwidzynie rozpoczął realizację nowego zadania związanego z prowadzeniem postępowań w sprawach o przyznanie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Ustalanie uprawnień do świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów i jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie, i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, w 2018r. dokonywano na podstawie wniosków składanych przez osoby uprawnione.

Na dzień 31 grudnia 2018r. do GOPS Kwidzyn wpłynęło 1059 wniosków, których podział przedstawia tabela 6.

tabela 6. Wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów i jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	704
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	110
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	154
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	24
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	27
6.	Świadczenie rodzicielskie	39
7.	Zasiłki dla opiekunów	0
8.	Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	1

W 2018 r. ze wsparcia w formie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów i jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu skorzystały 897 rodziny. Osoby ubiegające się o świadczenia wraz z wnioskiem składały wymagane przepisami prawa dokumenty, w tym potwierdzające uzyskane dochody. Ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych mogły skorzystać rodziny, których dochód na osobę nie przekraczał 674 zł. W przypadku, gdy w składzie rodziny było niepełnosprawne dziecko kwota dochodu uprawniającego do świadczeń była wyższa i wynosiła 764 zł. Podwyższone kryterium dochodowe dotyczyło również wnioskodawców ubiegających się o specjalny zasiłek opiekuńczy. Dochód osób ubiegających się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka nie mógł przekroczyć 1922 zł na osobę. Pozostałe świadczenia, tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie i jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznawane były bez względu na dochód.

W roku sprawozdawczym w sprawach świadczeń rodzinnych wydano 146 postanowień i 1562 decyzje administracyjne, tj.:

- 917 decyzji przyznających;
- 85 decyzji odmownych;
- 416 decyzji zmieniających (w tym 318 decyzji zmieniających od 1 listopada 2018r. wysokość zasiłku pielęgnacyjnego i 44 decyzje zmieniające, od 1 stycznia 2019r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego);
- 115 decyzji uchylających;
- 22 decyzje żądające zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych;
- 1 decyzję w sprawie rozłożenia na raty spłatę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych;
- 4 decyzje pozostawiające wniosek o przyznanie świadczeń rodzinnych bez rozpatrzenia;
- 1 decyzję w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych;
- 1 decyzję w sprawie odroczenia terminu spłaty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Ponadto wydano 8 decyzji w sprawie zasiłków dla opiekunów i 1 decyzję w sprawie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie, i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Od wydanych decyzji wnioskodawcy wnieśli 4 odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku. W 2 przypadkach organ II instancji utrzymał w mocy zaskarżone decyzje, w 1 przypadku uchylił decyzję w całości i umorzył postępowanie pierwszej instancji w sprawie uchylenia decyzji, natomiast w 1 przypadku nie nastąpiło jeszcze rozstrzygnięcie.

Zgodnie z wydanymi decyzjami środki finansowe na realizację świadczeń wyniosły 3 795 672 zł. Szczegółowe rozliczenie wydatków przedstawia tabela 7.

tabela 7. Wydatki na świadczenia

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki zgodnie z decyzjami
1.	Zasiłki rodzinne, z tego na dziecko w wieku:	1 123 431
1.1.	do ukończenia 5 roku życia	294 898
1.2.	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	756 773
1.3.	powyżej 18 roku życia, do ukończenia 21 roku życia	70 416
1.4.	powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia	1 344
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	531 315
2.1.	urodzenia dziecka	48 866
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	70 763
2.3.	samotnego wychowywania dziecka w przypadku :	68 058
2.3.1.	gdy drugi z rodziców dziecka nie żyje	46 498
2.3.2.	gdy ojciec dziecka jest nieznan	21 560
2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku:	57 428
2.4.1.	do 5 roku życia	10 316
2.4.2.	powyżej 5 roku życia	47 112
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	53 552
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	70 846
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	6 802
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	64 044
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	161 802
3.	Zasiłki pielęgnacyjne dla osób:	710 409
3.1.	poniżej 16 roku życia, legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności	129 729
3.2.	legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	310 555
3.3.	które ukończyły 75 lat	8 117
3.4.	legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	262 008
4.	Świadczenie pielęgnacyjne wypłacone w związku z koniecznością opieki nad:	812 350

4.1.	dzieckiem	776 902
4.2.	rodzeństwem	35 448
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	92 207
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	98 000
7.	Świadczenie rodzicielskie	433 830
8.	Razem (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)	3 801 542
9.	Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe i rok 2018, potrącone z bieżąco wypłacanych świadczeń	5 870
10.	Wypłacone świadczenia rodzinne razem (8 – 9)	3 795 672

Z wypłaconych świadczeń rodzinnych potrącono nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe w wysokości 3 767 zł i za rok 2018 w wysokości 2 103 zł, łącznie 5 870 zł.

Oprócz nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych potrąconych z bieżąco wypłacanych świadczeń rodzinnych, wpłacono na rachunek bankowy GOPS świadczenia nienależnie pobrane za lata ubiegłe w wysokości 4 333 zł i świadczenia nienależnie pobrane za 2018 rok w wysokości 1 268 zł, łącznie 5 601 zł.

Kwota 1 268 zł (nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za rok 2018 wpłacone na rachunek bankowy GOPS) pomniejszyły wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych, natomiast kwota 3 767 zł (nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe potrącone z bieżąco wypłacanych świadczeń) została odprowadzona do budżetu państwa.

W 2018r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w łącznej wysokości 11 471 zł oraz pobrano odsetki ustawowe od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w wysokości 460 zł.

Po rozliczeniu nienależnie pobranych świadczeń faktyczne wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych w 2018 roku wyniosły 3 798 172 zł.

Na wypłatę zasiłków dla opiekunów od stycznia do grudnia 2018r. wydatkowano kwotę 38 640 zł.

W 2018r. odzyskano nienależnie pobrane zasiłki dla opiekuna w wysokości 1 100 zł.

Na wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, w 2018r. wydatkowano kwotę 4 000 zł.

Za 45 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, 19 osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i 6 osób uprawnionych do zasiłku dla opiekuna opłacana była składka na ubezpieczenie społeczne oraz za 26 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, 11 osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i 3 osoby uprawnione do zasiłku dla opiekuna opłacana była składka na ubezpieczenie zdrowotne. Łączny koszt ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego w 2018r. wyniósł 240 320 zł.

2.3. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów poprzez prowadzenie:

- 1) postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dochodzenia zwrotu należności alimentacyjnych od dłużników alimentacyjnych w trybie postępowania sądowego;
- 2) postępowania w sprawach podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2018r. prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano na wniosek osoby uprawnionej bądź jej przedstawiciela ustawowego na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu, tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy przyjmowane były od 1 sierpnia.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja prowadzona przez organ egzekucyjny - komornika sądowego okazała się bezskuteczna oraz jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 725 zł. Wiek osoby uprawnionej nie mógł przekroczyć 18 lat, chyba, że uczyła się w szkole lub w szkole wyższej i nie ukończyła 25 lat. Świadczenia przysługiwały w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł na dziecko.

W roku sprawozdawczym 2018r. złożonych zostało 108 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego po rozpatrzeniu, których 140 dzieci uzyskało prawo do ww. świadczenia.

W okresie świadczeniowym wydanych zostało 110 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:

- 94 decyzji przyznających,
- 2 decyzje odmowne,
- 10 decyzji uchylających,
- 4 decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ponadto w roku 2018 wydano 58 postanowień w ramach prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dłużników alimentacyjnych.

Przez okres od stycznia do grudnia 2018r. na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano kwotę 485.885 zł pochodzącą z dotacji celowej z budżetu państwa.

W 2018 r. odzyskano kwotę nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wysokości 7.358,67 zł oraz odsetki w kwocie 144,71 zł. z czego kwota 6 892,02 zł (w tym odsetki 133,35 zł) podlegała zwrotowi do budżetu państwa.

W związku z przyznaniem osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy, w 2018 r. wystąpiono do komorników sądowych z 92 wnioskami o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego w trybie postępowania sądowego, dołączając ostateczną decyzję organu o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego w celu doprowadzenia do zaspokojenia całości należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

W 2018 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęło 52 wniosków od innych organów właściwych, wypłacających świadczenia z funduszu alimentacyjnego o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W związku z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych na skutek przyznania osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz otrzymania wniosków od innych organów właściwych wierzyciela o podjęcie ww. działań ustalono, że największą liczbę dłużników alimentacyjnych w gminie odnotowano w I i IV kwartale 2018 r., która wynosiła 77 osób, natomiast średnia miesięczna liczba dłużników w gminie w 2018 roku wyniosła 26 osób.

W ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych przeprowadzano wywiady alimentacyjne z dłużnikami alimentacyjnymi w celu ustalenia ich sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej, a także stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbierano od dłużników alimentacyjnych oświadczenia majątkowe.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny ze względu na brak zatrudnienia nie mógł się wywiązać ze swoich zobowiązań alimentacyjnych zobowiązywano go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna albo, jako poszukująca pracy. Takie zobowiązanie nałożono na 9 dłużników alimentacyjnych. Ponadto informowano właściwy Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Powyższe działania podjęto w stosunku do 15 osób.

W przypadku, gdy sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, nie podejmowano działań zmierzających do aktywizacji zawodowej.

W ramach prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w 2018 r. przekazano do komorników sądowych 28 informacji pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych mających wpływ na skuteczność egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych.

Inne podjęte działania wobec dłużników alimentacyjnych zostały określone w tabeli 8.

tabela 8. Rodzaje podejmowanych działań

Lp.	Rodzaj podejmowanego działania	Liczba podjętych działań
1.	Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w szczególności w związku z uniemożliwieniem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego bądź odmową złożenia oświadczenia majątkowego	27
2.	Wydanie decyzji administracyjnej o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych przez okres ostatnich 6 miesięcy, licząc od dnia wszczęcia z urzędu postępowania, w związku z niewywiązywaniem się przez dłużnika alimentacyjnego z obowiązku alimentacyjnego, w każdym miesiącu w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów	10
3.	Wystąpienie z wnioskiem do prokuratury o ściganie za przestępstwo dłużnika alimentacyjnego określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego	14
4.	Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
5.	Złożenie do starosty wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
6.	Przekazanie informacji gospodarczej do Biur Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek alimentacyjnych, w przypadku, gdy zaległości alimentacyjne przekroczyły okres 6 miesięcy	35
	RAZEM (1+2+3+4+5+6)	88

Efektom podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych było zwiększenie skuteczności egzekucji sądowych.

Działania, które doprowadzały do wzrostu ściągальności należności alimentacyjnych przedstawia tabela 9.

tabela 9. Działania, które doprowadziły do wzrostu ściągальności należności alimentacyjnych

LP.	Wyszczególnienie
1.	Przekazanie komornikom sądowym informacji o dłużnikach alimentacyjnych pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych
2.	Zobowiązanie dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotni albo poszukujący pracy
3.	Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych
4.	Wszczęcie postępowań dotyczących uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych
	Wydanie decyzji administracyjnych o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych przez okres ostatnich 6 miesięcy, licząc od dnia wszczęcia z urzędu postępowania, w związku z niewywiązywaniem się

5.	przez dłużnika alimentacyjnego z obowiązku alimentacyjnego, w każdym miesiącu w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów
6.	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo dłużnika alimentacyjnego określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego
7.	Przekazywanie informacji gospodarczej prowadzonych przez Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Spośród wszystkich podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych znaczącą rolę w egzekwowaniu alimentów odegrało w szczególności przekazywanie informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, dotyczących zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W wyniku podjęcia działań wobec dłużników alimentacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie i komorników sądowych w 2018 r. udało się wyegzekwować od dłużników alimentacyjnych należności w łącznej wysokości 190 472,22 zł z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wraz z naliczonymi odsetkami za opóźnienie oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

Biorąc pod uwagę powyższy stan wyegzekwowanych kwot alimentów od dłużników alimentacyjnych w 2018 r. odnotowano wzrost ściągłości alimentów, w stosunku do roku ubiegłego, o kwotę 1 995,87 zł.

Szczegółowe zestawienie wyegzekwowanych kwot alimentów od dłużników alimentacyjnych przedstawia tabela 10.

tabela 10. Wyegzekwowane kwoty alimentów od dłużników

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota alimentów
1.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, z tego:	182.621,71 zł

1.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	146.072,23 zł
1.1.1	- odsetki ustawowe za opóźnienie	91.248,07 zł
1.2.	- przekazane na dochody własne Gminy Kwidzyn	36.549,48 zł
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, z tego:	7.850,51 zł
2.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa (50%)	3.925,26 zł
2.2.	- przekazane na dochody własne Gminy Kwidzyn (50%)	3.925,25 zł
3.	Łączna kwota wpłat alimentów (1+2), z tego:	190.472,22 zł
3.1	- przekazane na dochody budżetu państwa (1.1+2.1)	149.997,49 zł
3.2	- przekazane na dochody własne Gminy Kwidzyn (1.2+2.2)	40.474,73 zł

2.4. Wydatki na dodatki mieszkaniowe

Zgodnie z zapisem ustawowym w 2018 roku dodatek przyznawano osobom samodzielnie zajmującym lokal albo wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nimi zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tych osób na podstawie posiadanego przez nich tytułu prawnego, tj. w szczególności najemcom, podnajemcom lokali mieszkalnych, właścicielom lokali mieszkalnych oraz innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkanego.

Przy ustalaniu uprawnień do dodatku mieszkaniowego brano pod uwagę średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, który nie mógł przekroczyć w gospodarstwie jednoosobowym 175% (1.802,15zł) kwoty najniższej emerytury obowiązującej w dniu złożenia wniosku (1.029,80 zł) i 125% (1.287,25zł) kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Poza wyżej wymienionym kryterium dochodowym, osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy musiała spełniać kryterium powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, co oznacza, że dodatek mieszkaniowy przysługiwał, gdy normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajdował się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie mogła przekraczać powierzchni określonej w przepisach ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która dla 1 osoby wynosi 35 m², a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej osoby zwiększano normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Ponadto, dodatek mieszkaniowy przysługiwał, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekraczała normatywnej powierzchni o więcej niż: 30% albo 50%, pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekraczał 60%.

Normatywna powierzchnia mogła ulec zwiększeniu o dodatkowe 15 m², w przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym zamieszkiwała osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku

lub osoba niepełnosprawna, jeżeli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

W przypadku, gdy lokal mieszkalny nie był wyposażony w instalację doprowadzającą energię ciepłą do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego się poza lokalem mieszkalnym, wówczas osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przysługiwał ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego.

W 2018 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęły 74 wnioski o ustalenie prawa do dodatku mieszkaniowego, po rozpatrzeniu których wydano 70 decyzji przyznających świadczenie, 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, natomiast w 3 przypadkach wydano decyzje odmowne.

Zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych, świadczenie przyznawane było na okres 6 miesięcy.

Główną przyczyną odmowy przyznania świadczenia było przekroczenie normatywnej powierzchni użytkowej lokalu lub zbyt wysoki dochód w stosunku do ponoszonych wydatków na lokal mieszkalny, gdyż zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy, tj. świadczeniami okresowymi ponoszonymi przez gospodarstwo domowe, w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, przypadającymi na jego normatywną powierzchnię użytkową, a kwotą stanowiącą wydatki na mieszkanie poniesione przez wnioskodawcę ze średniego miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego.

W 2018 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe 47 rodzinom na łączną kwotę 89.254,56 zł pochodzącą ze środków własnych gminy Kwidzyn. Szczegółowe zestawienie wypłaconych kwot dla poszczególnych zarządców budynków za 2018 r. przedstawia tabela 11.

tabela 11. Kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Zarządcy budynków	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Urząd Gminy Kwidzyn	36.946,51 zł
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim	12.239,98 zł
ZUM Sp. Z o.o. w Kwidzynie	30.598,28 zł
Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych dla wnioskodawców	9 469,79 zł
Suma	89.254,56 zł

2.5. Wydatki na zryczałtowane dodatki energetyczne

Zasady ustalania uprawnień do zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa - Prawo energetyczne, która od 1 stycznia 2014 roku ustanowiła ten rodzaj świadczenia.

O dodatek energetyczny mogły ubiegać się osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy

oraz, które były stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkiwały w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny ustalany był na czas przyznania dodatku mieszkaniowego.

W 2018 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęło 11 wniosków o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego, po rozpatrzeniu, których do dnia 31.12.2018r. wydano 9 decyzji administracyjnych przyznających świadczenie oraz 1 decyzję odmowną.

W okresie sprawozdawczym wypłacono dodatki energetyczne 5 rodzinom na łączną kwotę 788,69 zł. Środki na realizację świadczeń pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa.

2.6. Wydatki na stypendia i zasiłki szkolne

Ustalanie uprawnień do pomocy materialnej o charakterze socjalnym realizowane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie od 1 kwietnia 2009 r. W ramach tego zadania udzielana jest pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Ogólne zasady ustalania prawa do świadczeń reguluje ustawa o systemie oświaty, natomiast szczegółowe zasady określa Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kwidzyn przyjęty Uchwałą Nr LI/357/18 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 8 sierpnia 2018 r.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznawane były w 2018 roku na wniosek rodziców.

W 2018 r. o stypendium szkolne mogli ubiegać się uczniowie do 24 roku życia znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występowało: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne do 30 września 2018 r., nie mogła być większa niż 514 zł natomiast od dnia 1 października 2018 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2018 r. kwota ta nie mogła przekroczyć 528 zł. Ponadto warunkiem przyznania stypendium było zamieszkiwanie na terenie gminy Kwidzyn. Miesięczna kwota stypendium szkolnego uzależniona była od wysokości zasiłku rodzinnego przysługującego na dziecko w przedziale wiekowym powyżej 5 roku życia do 18 lat, który wynosił 124 zł.

Miesięczne kwoty stypendium szkolnego przedstawia tabela 12.

tabela 12. Kwoty stypendium szkolnego

Lp.	Średni dochód miesięczny na osobę w rodzinie do 30 września 2018 r. (kryterium dochodowe- 514 zł)	Średni dochód miesięczny na osobę w rodzinie od 1 października 2018 r. (kryterium dochodowe- 528 zł)	Miesięczna kwota stypendium szkolnego (zasitek rodzinny -124 zł)
1.	do 40% kryterium dochodowego do 205,60 zł	do 40% kryterium dochodowego do 211,20 zł	110% kwoty zasiłku rodzinnego 136,00 zł
2.	powyżej 40% do 70% kryterium dochodowego od 205,61 zł do 359,80 zł	powyżej 40% do 70% kryterium dochodowego od 211,21 zł do 369,60 zł	95% kwoty zasiłku rodzinnego 118,00 zł
3.	powyżej 70% do 100% kryterium dochodowego od 359,81 zł do 514,00 zł	powyżej 70% do 100% kryterium dochodowego od 369,61 zł do 528,00 zł	85% kwoty zasiłku rodzinnego 105,00 zł

W okresie od stycznia do czerwca 2018 r. wypłacono stypendia szkolne przyznane na podstawie decyzji wydanych w 2017 r. na rok szkolny 2017/2018 dla 78 uczniów szkół podstawowych, 23 uczniów gimnazjum oraz 17 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego przeznaczono w szczególności na podręczniki szkolne i pomoce naukowe, stroje gimnastyczne, obuwie sportowe, a także na dofinansowanie dojazdów do szkół i wycieczki szkolne.

Zgodnie z Regulaminem przyznawania pomocy materialnej dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kwidzyn wnioski o przyznanie stypendium szkolnego na rok szkolny 2018/2019 przyjmowane były we wrześniu 2018 roku. W okresie tym przyjęto 153 wnioski. Po rozpatrzeniu wszystkich wniosków wydano 122 decyzje przyznające dla: 88 uczniów szkół podstawowych, 12 uczniów gimnazjum i 22 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wydano 31 decyzji odmownych ze względu na przekroczone kryterium dochodowe.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r. na stypendia szkolne wydatkowano kwotę 108.196,34 zł. Środki na wypłatę świadczeń pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa w kwocie 84.139,00 zł i z dochodów własnych Gminy Kwidzyn w kwocie 24.057,34 zł.

Drugą formą pomocy materialnej o charakterze socjalnym był zasiłek szkolny przyznawany uczniom zamieszkującym na terenie gminy Kwidzyn, którzy znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, w szczególności śmierci rodziców, jednego z rodziców lub prawnych opiekunów, klęski żywiołowej, wydatków związanych z długotrwałą chorobą ucznia. Zasiłek szkolny przyznawany był w formie: pieniężnej na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym. Zasiłek przyznawany był bez względu na dochód. W 2018 roku wpłynęły 3 wnioski o przyznanie zasiłku szkolnego, wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Wypłacono rodzinom świadczenia

w łącznej wysokości 1.860 zł. Źródłem finansowania zasiłków szkolnych były dochody własne Gminy Kwidzyn.

Szczegółowe zestawienie wypłaconych stypendiów oraz zasiłków szkolnych przedstawia tabela 13.

tabela 13. Zestawienie wypłaconych stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych – losowych dla uczniów w okresie styczeń – grudnia 2018 r.

Lp	Wyszczególnienie	Kwota stypendium 105 zł		Kwota stypendium 118zł		Kwota stypendium 136 zł		OGÓLEM	
		liczba uczniów	kwota	liczba uczniów	kwota	liczba uczniów	kwota	liczba uczniów	kwota
1	szkoły podstawowe	66	25.848,58	69	31.439,99	31	14.760,80	166	72.049,37
2	gimnazja	15	6.984,80	18	9.101,94	2	1.360,00	35	17.446,74
3	szkoły ponad gimnazjalne	19	7.788,44	16	8.463,79	4	2.448,00	39	18.700,23
4	Zasiłek szkolny	x	x	x	x	x	x	3	1.860,00
	RAZEM poz.1-4	100	40.621,82	103	49.005,72	37	18.568,80	243	110.056,34

2.7. Wydatki na świadczenie wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie od kwietnia 2016r. realizuje zadanie wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Program 500+), która określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Zgodnie z przedmiotową ustawą świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka na częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

W roku sprawozdawczym prawo do świadczenia wychowawczego ustalano na okres od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r. oraz od 1 października 2018 r. do 30 września 2019 r.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na nowy okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca.

Ze wsparcia w ramach „Programu 500+” mogli skorzystać rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Każda rodzina z minimum dwojgiem niepełnoletnich dzieci mogła otrzymać 500 zł na drugie i każde kolejne dziecko. Rodziny z przeciętnym miesięcznym dochodem poniżej 800 zł netto na osobę mogły otrzymać wsparcie również na pierwsze dziecko. Dla rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne kryterium dochodowe było wyższe i wynosiło 1200 zł netto.

Zgodnie z zapisem ustawowym świadczenie wychowawcze nie było wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń m.in. z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych.

Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi były finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Od 1 stycznia 2018 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęło **1134** wniosków (tabela 14) o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, z tego:

- 823 złożono w formie papierowej,
- 311 złożono w formie elektronicznej.

tabela 14. Wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie roczne
1.	Liczba złożonych wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego do organu właściwego , w tym:	1134
1.1.	- o przyznanie świadczeń, z tego:	1123
1.1.1.	- na pierwsze dziecko i kolejne dzieci	682
1.1.2.	- na drugie dziecko i kolejne dzieci	441
1.2.	- przekazanych według właściwości do marszałka województwa	43
1.3.	- pozostawionych bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia dokumentów w ustawowo wyznaczonym terminie	7
1.4.	- liczba wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego złożonych za pomocą systemu teleinformatycznego	311

W 2018 r, w sprawach o świadczenia wychowawcze wydano łącznie 1190 decyzji (tabela 15).

tabela15. Decyzje w sprawach świadczenia rodzinnego

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie roczne
1.	Liczba wydanych decyzji w sprawach o świadczenie wychowawcze, w tym	1190
1.1.	- przyznające	1004
1.2.	- uchylające	94
1.3.	- odmowne	46
1.4.	- o nienależnie pobranych świadczeniach	14
1.5.	- zmieniające	10
1.6.	- pozostawiających wnioski bez rozpatrzenia	21
1.7.	- w sprawie rozłożenia na raty nienależnie pobranych świadczeń	1

Od wydanych decyzji wnioskodawcy wnieśli 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku. Do dnia 31.12.2018r. nie nastąpiło rozstrzygnięcie sprawy przez organ II instancji.

W 2018 r. z prawa do świadczenia wychowawczego skorzystało 1005 rodzin, którym wypłacono 16 070 świadczeń dla 1539 dzieci z terenu Gminy Kwidzyn.

Wśród rodzin korzystających ze świadczeń 61 stanowiły rodziny, w których członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, a 218 stanowiły rodziny z ustalonym prawem do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, w sytuacji, gdy było ono jedynym dzieckiem wśród członków rodziny.

W sytuacji, gdy członek rodziny lub rodzic dziecka osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze przebywał poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie przekazał 43 wnioski wraz z dokumentacją do Wojewody Pomorskiego Wydział Koordynacji Świadczeń w Gdańsku w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego.

Przyznające decyzje administracyjne wydane przez Wojewodę Pomorskiego były realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie.

Łączna kwota poniesionych z budżetu państwa wydatków na świadczenia wychowawcze (bez środków na koszty obsługi) w 2018 r. wyniosła 8 006.168,45 zł, w tym w ramach koordynacji 109 000zł.

W 2018 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze w łącznej wysokości 16 431,99 zł oraz pobrano odsetki ustawowe od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w wysokości 625,89 zł. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na dzień 31.12.2018 r. wynosił 5 116,25 zł.

Zarówno wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzenia oraz pozostałe koszty związane z obsługą programu w wysokości 119 949,20 zł pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa.

2.8 Rządowy program „Dobry start”

W 2018 roku działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie rozszerzona została o nowe zadanie związane z realizacją programu „Dobry start” w ramach którego przyznawane były świadczenia w wysokości 300 zł raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego.

Świadczenie dobry start przysługiwało rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz osobom uczącym się bez względu na wysokość dochodu. Świadczenie przysługiwało do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia. W przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności świadczenie przysługiwało do ukończenia 24 roku życia. Ustalenie prawa do świadczenia oraz

jego wypłata następowało na wniosek osoby uprawnionej. W okresie od lipca do listopada 2018r. złożonych zostało do GOPS Kwidzyn 1.156 wniosków, z czego 90 przekazano do gminy właściwej miejscowo, natomiast 14 pozostawiono bez rozpatrzenia. Wnioski były składane

w formie papierowej i elektronicznej. Za pomocą systemu teleinformatycznego złożonych zostało 559 wniosków.

W 2018 roku przyznano i wypłacono 1.527 świadczeń na kwotę 458.100 zł. Szczegółowe rozliczenie z wydatkowanych środków przedstawia tabela 16.

tabela 16. Wydatki na wypłatę świadczenia dobry start

Lp.	Rodzaj placówki	Liczba dzieci	Kwota świadczeń
1.	szkoła podstawowa	1.031	309.300
2.	szkoła ponadpodstawowa	62	18.600
3.	dotychczasowe gimnazjum lub dotychczasowa szkoła ponadgimnazjalna	421	126.300
4.	szkoła artystyczna, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki	1	300
5.	specjalny ośrodek wychowawczy	10	3000
6.	ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy	2	600
	Ogółem:	1.527	458.100

Wydatki na wypłatę świadczenia dobry start finansowane były z dotacji celowej budżetu państwa, która zabezpieczyła również wydatki na obsługę programu. W 2018r. wydatki na obsługę świadczenia dobry start wyniosły 15.270 zł i przeznaczone zostały na: wypłatę dodatków specjalnych dla pracowników obsługujących program oraz składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, a także na zakup oprogramowania, artykułów biurowych i druków.

3. Pozostała działalność

W roku sprawozdawczym 2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie kontynuował współpracę z instytucjami działającymi na terenie miasta i gminy Kwidzyn oraz stowarzyszeniami i fundacjami.

W ramach współpracy pracownicy socjalni sporządzili 71 wywiadów środowiskowych, 26 opinii dla innych instytucji, w 1 przypadku wystąpiono do Sądu Rejonowego w Kwidzynie o wgląd w sytuację rodziny z terenu Gminy Kwidzyn. W 1 przypadku złożono wniosek do GKRPA o leczenie odwykowe. Zwracano się w przypadku 5 rodzin do innych instytucji (szkoła, Sąd, PCPR, ANR) z prośbą o podjęcie działań mających wpływ na funkcjonowanie osoby i rodziny.

Udzielono 94 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych głównie z Policji i Prokuratury. Ponadto udzielono 21 odpowiedzi w formie pism do innych instytucji, które dotyczyły sytuacji rodzin korzystających z pomocy.

W roku 2018 roku wystawiono klientom GOPS Kwidzyn 19 zaświadczeń potwierdzających trudną sytuację rodzin lub umożliwiających ubieganie się o pomoc w innych instytucjach.

W ramach wieloletniej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Społecznej w Kwidzynie pozyskano 7 miejsc na kolonie w miejscowości Lębork w terminie od 25.06 do 06.07.2018r. Udział dzieci w koloniach był wolny od obowiązku wnoszenia przez rodziców jakichkolwiek opłat za uczestnictwo. Kolonie przeznaczone były dla dzieci z terenów wiejskich, pochodzących z rodzin o niskich dochodach.

Pracownicy Ośrodka przeprowadzili nabór dzieci na kolonię, przygotowali niezbędną dokumentację oraz uczestniczyli przy zbiórce i odbieraniu dzieci przez rodziców.

W 2018.r wydano 154 skierowania dla 351 osób do otrzymywania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W dniu 26.09.2018r. została zawarta Umowa z Pomorskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Gdańsku dotycząca zasad współpracy przy realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014- 2020 Podprogram 2018.

W celu objęcia wsparciem w formie dożywiania jak największej liczby dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kwidzyn, GOPS Kwidzyn sporządzał dla placówek oświatowych opinie o potrzebach lokalnej społeczności w zakresie dożywiania, które stanowiły uzupełnienie wniosków o dofinansowanie dożywiania dzieci przez Polską Fundację Pomocy Dzieciom „Maciuś”.

W roku sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował zadania wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Na podstawie porozumienia zawartego między Gminą Kwidzyn, a Powiatowym Urzędem Pracy w Kwidzynie, Kierownik GOPS Kwidzyn sporządzał listę osób uprawnionych, które mogły być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie Gminy Kwidzyn. Lista osób sporządzana była w oparciu o roczny plan potrzeb w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych na okres od marca 2018r. do grudnia 2018r. opracowany przez Urząd Gminy Kwidzyn.

W 2018r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej po raz kolejny uczestniczył w ogólnopolskiej akcji świątecznej pomocy osobom najuboższym, realizowanej przez Stowarzyszenie „Wiosna”. Akcja „Szlachetna Paczka” opierała się o ideę przekazywania bezpośredniej pomocy osobom potrzebującym na podstawie wcześniejszego rozeznania ich potrzeb przez wyznaczonych do tego wolontariuszy. W ubiegłym roku pomoc ta była dedykowana głównie osobom starszym i niepełnosprawnym. Mechanizm działania akcji opierał się o prywatnych darczyńców, którzy odpowiadali na potrzeby osób najbardziej potrzebujących. Potrzeby te były identyfikowane przez wolontariuszy i umieszczane

w anonimowej internetowej bazie danych, dzięki czemu każda zainteresowana osoba mogła przygotować paczkę dostosowaną do potrzeb osób starszych po zapoznaniu się z ich konkretnymi potrzebami.

Zgodnie z założeniami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 Zarządzeniem Nr 20/17 Wójta Gminy Kwidzyn z dnia 20 lutego 2017r. powołany został 8 osobowy zespół ds. monitorowania Strategii, w tym 2 osoby z GOPS Kwidzyn - kierownik i specjalista pracy socjalnej. Zadaniem zespołu było prowadzenie raz w roku monitoringu w zakresie rzeczowym i finansowym, a w szczególności:

- 1) przeprowadzanie analiz danych i zasobów związanych z realizacją założeń strategicznych,
- 2) przeprowadzanie analiz finansowych wykorzystanych w celu realizacji założeń strategii.

Informacja z monitoringu wdrażania i realizacji założeń Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 za rok 2017 przedstawiona została na sesji Rady Gminy Kwidzyn w czerwcu 2018r.

4. Zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy terytorialne obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który na szczeblu gminnym polegał m.in. na:

- 1) opracowaniu i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnieniu osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzeniu zespołów interdyscyplinarnych.

Uchwałą Nr XXJ124/15 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 7 grudnia 2015r. przyjęty został do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016- 2018.

Celem Programu było stworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Kwidzyn, obejmującego następujące obszary działania:

- 1) profilaktykę i edukację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) wsparcie dla osób doświadczających przemocy oraz oddziaływania ukierunkowane na sprawców przemocy,
- 3) usprawnienie działającego systemu wsparcia dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie.

W ramach Programu wyznaczone zostały 3 cele strategiczne:

- 1) podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie konstruktywnych postaw wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin z problemem przemocy,
- 3) profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodziny z problemem przemocy, w celu budowania spójnego systemu pomagania.

W ramach celu pierwszego GOPS w Kwidzynie realizował następujące zadania:

- 1) umieszczał na tablicach ogłoszeniowych informacje o instytucjach udzielających wsparcia dla osób doświadczających przemocy i podejrzanych o stosowanie przemocy;
- 2) obejmował pracą socjalną rodziny dotknięte problemem przemocy.

Realizacja celu drugiego związana była głównie z działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” .

Od 2011 roku w Gminie Kwidzynie działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołany Zarządzeniem Nr 84/11 Wójta Gminy Kwidzyn z dnia 20 lipca 2011r. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie. Wśród członków Zespołu jest 2 pracowników GOPS Kwidzyn. Funkcję Przewodniczącego Zespołu pełni pracownik GOPS Kwidzyn zatrudniony na stanowisku specjalisty pracy socjalnej.

Zadaniem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2018 roku odbyło się 13 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powoływał grupy robocze. W skład każdej grupy wchodził pracownik socjalny z wyznaczonego rejonu działania.

Do zadań grupy roboczej należało:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do

przemocy oraz efektów tych działań.

Podstawą podjęcia działań przez grupy robocze było wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie przez przedstawiciela odpowiedniej służby formularza A przedmiotowej Karty w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W roku 2018r. do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 19 formularzy „Niebieskie Karty- A”.

Do rozwiązywania problemów związanych z podejrzeniem występowania przemocy powołanych zostało 17 grup roboczych, które łącznie z grupami powołanymi w 2017r. odbyły 89 posiedzeń.

W roku 2018r. prowadzonych było 30 procedur „Niebieskie Karty”.

W związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” złożono 3 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie oraz wystąpiono w przypadku jednej rodziny do Sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny.

W ramach działań związanych z realizacją procedury „Niebieskie Karty” pracownicy socjalni wspierali ofiary przemocy w działaniach związanych z podjęciem procedur prawnych przeciwko sprawcy przemocy. Ponadto zabezpieczali potrzeby socjalne rodzin z problemem przemocy. W GOPS Kwidzyn pełnił dyżury psycholog, który zapewniał stałą, specjalistyczną pomoc psychologiczną, m.in. dla osób z rodzin, w których występowało podejrzenie przemocy w rodzinie. Na bieżąco udzielano informacji o możliwościach działań w sytuacji przemocy i miejscach pomocy.

W ramach celu trzeciego GOPS Kwidzyn sporządzał informacje i sprawozdania dotyczące zjawiska przemocy na terenie Gminy Kwidzyn. Ponadto 3 pracowników socjalnych uczestniczyło w szkoleniu pt. „Przemoc domowa”.

5. Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy następujące zadania własne:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

- c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Uchwałą Nr XXXIII/219/16 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 20 grudnia 2016r. przyjęto do realizacji opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie - GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KWIDZYN NA LATA 2017-2019.

Głównym celem Programu jest rozwój i doskonalenie interdyscyplinarnego systemu wsparcia rodzin wychowujących małych dzieci, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w celu podniesienia ich kompetencji wychowawczych i przywrócenia zdolności do prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich. Adresatami Programu są rodziny z dziećmi zamieszkujące na terenie Gminy Kwidzyn, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Realizując założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie w 2018r. zatrudnił asystenta rodziny, który prowadził pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W roku sprawozdawczym wydatki związane z zatrudnieniem asystenta wynosiły 48.366 zł:

- 1) 35.225 zł wynagrodzenie osobowe;
- 2) 2.912 zł dodatkowe wynagrodzenie roczne;
- 3) 6.630 zł składki na ubezpieczenie społeczne;
- 4) 934 zł składka na Fundusz Pracy;
- 5) 2.665 zł ryczałt na dojazdy w teren i podróże służbowe krajowe

Źródłem finansowania wydatków były:

1) środki własne-	32.849 zł;
2) środki z rezerwy celowej z budżetu państwa-	11.137 zł;
3) środki pozabudżetowe z Funduszu Pracy-	4.380 zł.

Środki finansowe z rezerwy celowej oraz środki z Funduszu Pracy w łącznej wysokości 15.517 zł stanowiły dotację przeznaczoną na zadanie pn. "Asystent rodziny - realizowane w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2018”.

W roku sprawozdawczym wsparciem asystenta rodziny objętych było 12 rodzin. Z 5 rodzinami zakończono pracę w tym: z 1 rodziną w związku z osiągnięciem celów zawartych w planie pracy, z 3 rodzinami ze względu na brak efektów pracy, natomiast w przypadku 1 rodziny nastąpiła zmiana metod pracy.

Praca asystenta odbywała się za zgodą rodzin i koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

W okresie sprawozdawczym asystent rodziny uczestniczył w szkoleniu zawodowym pt. „Socjoterapia i metoda projektu w pracy z dziećmi i rodzicami-lepiej rozumieć, by lepiej pomagać” oraz ukończył szkolenie z oprogramowania POMOST Std.

Dodatkowym wsparciem w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych było specjalistyczne poradnictwo dla mieszkańców Gminy Kwidzyn w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kwidzynie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Kwidzynie, a także Stowarzyszeniu „Pomorskie Centrum Terapeutyczno-Prawne INTERIOS”.

W 2018 roku GOPS Kwidzyn nadal zapewniał wsparcie w formie usług psychologicznych. Udzielonych zostało 52 porad dla 20 rodzin z terenu Gminy Kwidzyn.

W ramach monitoringu sytuacji dziecka pracownicy socjalni przy współpracy z Policją, kuratorami zawodowymi i społecznymi, przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, członkami Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także innymi instytucjami odpowiedzialnymi za wspieranie rodziny, prowadzili obserwacje sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, a także rodzin o których powzięto informację, że przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się m.in. na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu oraz udzielaniu pomocy mającej na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny. Ponadto pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej, podejmowali kroki w celu wzmocnienia funkcji rodziny głównie opiekuńczo-wychowawczej, ekonomicznej czy socjalizacyjnej.

Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy, po dokonaniu analizy sytuacji rodziny i stwierdzeniu, że występujące w rodzinie trudności opiekuńczo – wychowawcze stanowią zagrożenie umieszczenia małoletnich w pieczy zastępczej wnioskował w 7 przypadkach do kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

W ramach zadań administracji publicznej w zakresie systemu pieczy zastępczej w 2018 r. Gmina Kwidzyn ponosiła wydatki na opiekę i wychowanie 24 dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W 2018r. wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej poniesione przez Gminę Kwidzyn wyniosły 149.232,06 zł, z czego:

- 1) 24.806,56 zł - wydatki w rodzinnym domu dziecka (2 dzieci);
- 2) 23.640,08 zł - wydatki w niezawodowej rodzinie zastępczej spokrewnionej (11 dzieci);
- 3) 69.959,09 zł - wydatki w placówce opiekuńczo-wychowawczej (7 dzieci);
- 4) 30.826,33 zł - wydatki w rodzinie zastępczej niezawodowej (4 dzieci).

W roku sprawozdawczym pieczę zastępczą opuściło 5 dzieci:

- 1) 3 dzieci powróciło do domu rodzinnego;
- 2) 2 dzieci usamodzielniało się i opuściło pieczę.

Natomiast 2 dzieci umieszczonych zostało w pieczy zastępczej, w spokrewnionej rodzinie zastępczej, a 1 dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Na dzień 31.12.2018r. w pieczy przebywało 19 dzieci. W przypadku 3 dzieci odpłatność ponoszona przez gminę stanowiła 10%, za 4 dzieci udział procentowy gminy wynosił 30%, natomiast za pozostałe 12 dzieci odpłatność stanowiła 50%.

W kolejnych latach udział procentowy Gminy w wydatkach na opiekę i wychowanie dzieci będzie nadal wzrastał. Zgodnie z zapisem ustawowym w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej wynosić będzie 30% wydatków, natomiast w trzecim i następnych latach pobytu 50%.

6. Podsumowanie

W roku sprawozdawczym nie odnotowano większych wahań w wysokości wydatków ponoszonych na realizację poszczególnych zadań w porównaniu z rokiem 2017r, z wyjątkiem wydatków na opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej mieszkańców Gminy Kwidzyn, które wzrosły o 169.452 zł.

W budżecie gminy na rok 2018 przyznano środki na ten cel w wysokości 777.000 zł, a faktyczne potrzeby wyniosły 908.043 zł. Brakujące środki na opłaty w domach pomocy społecznej w wysokości 131.043 zł zabezpieczono poprzez zmniejszenie wydatków na pozostałe zadania realizowane przez GOPS Kwidzyn, których źródłem finansowania były dochody własne gminy.

Przyjęty w 2018 roku plan finansowy w pełni pokrył potrzeby związane z realizacją zadań powierzonych Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kwidzynie oraz umożliwił wykonanie wszystkich prac niezbędnych do zapewnienia ciągłości działalności Ośrodka.

K I E R O W N I K
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kwidzynie
M. Piłaj
Małgorzata Piłaj